

מחולל המהפכה, הרב ר' דוד קלטי

צעירים מאזינים בצמאון לדברי חיזוק

הונגריה: שבת של התעלות על שפת הדנובה

בשקט בשקט ממשיך הרב ר' דוד קלטי לחולל את המהפכה השקטה בהונגריה ■
ה'שבתון' שנערך בבודפשט, הצליח לפתוח צוהר לפעילות המדהימה, שנעשית בידי איש אחד

הארועים המרגשים שהיה עבורנו פריצת דרך של ממש היה, כאשר בחודשים האחרונים ביקרה קבוצת סטודנטים מהונגריה במרכז התורה שבאנגליה, בגייטסהייד ובמנצ'סטר, ובהמשך בהיכלי הישיבות הקדושות בירושלים ובבני ברק.

"הם שבו עמוסי רשמים עזים ואצל חלקם הגדול אנו רואים בחוש את המהפך שהתחולל בנפשם כתוצאה מהמפגש הבלתי אמצעי עם חיי התורה המפכים בעוז בארה"ק".

את הביטוי לכך הוא רואה בהתקדמות המרשימה, כאשר "זכינו כעת להעמיד ב"ה את החופה היהודית השישית שהתקיימה בקהילה היהודית, כאשר הן החתן והן הכלה הם תלמידים שהשתתפו באופן קבוע בשיעורים והם עשו כבוד דרך ארוכה מחיים שהיו מנותקים מהיהדות לחלוטין עד לחיי תורה מלאים".

צעד משמעותי נוסף נרשם עם הקמת כולל ערב' בידי הרב קלטי, שבו לומדים התלמידים בכל יום, בשיעורים ובחברותא בינם לבין עצמם, גמרא, משנה ברורה וכן 'דעת תבונות' לרמח"ל. "אנו פותחים פתח קטן" מסכם הרב קלטי, "וילקל גומר עלי". אנו זוכים לראות סיעתא דשמיא רבה בראותנו את היהודים שהתרחקו שבים לאבא".

הנודעים: הרב מרדכי נויגרשל, ראש ישיבת בנין עולם הרב סנדר חכמוביץ, רבה של גרמניה הרב זולט (שהתגורר בעבר בבודפשט) וכן הרב הרשי ליבר, מ'הועד להצלת נדחי ישראל' של הגר"מ סולומון שליט"א.

הרב נויגרשל שימש כ'מרצה אורח', כאשר הוא מוסר שלוש הרצאות שונות בנושאים שונים, שעוררו ענין רב והשתתפות רבתי.

לקראת פרידה התקיימה תוכנית בשם 'שאל את הרב', בה השיב הרב נויגרשל לשאלות שהועלו בידי המשתתפים בקשת של נושאים. הרצאות נוספות נמסרו בידי הרבנים האורחים וכמובן שגם הרב קלטי מסר את שיעוריו הקבועים.

מנוף של התעלות

"המטרה היא", אומר הרב קלטי, "להפוך את השבת למנוף של התעלות, להוסיף ידע וחכמה, וגם לגבש את המשתתפים בינם לבין עצמם, דבר שיועיל להגברת ההשתתפות בפעילות המגוונת שנעשית יום יום, לאורך כל השנה".

הרב קלטי מדווח כי "אנו רואים ב"ה סיפוק רב מהתקדמותם של התלמידים, כשאחד

את עולם התורה והמצוות.

מפעם לפעם מתאפשר גם להחשיף לפעילות המפעימה, פעילות של איש אחד שקורמת עור וגידים באמצעות מפעלו 'לתי"ב' (lativ) – למען תחיה יהודית בהונגריה), שהמשאבים היחידים העומדים לרשותו הם משאבים בלתי נדלים של רצון עז ואהבת ישראל יוקדת לכל איש ישראל באשר הוא.

כך הצליח ה'שבתון', שנערך בשבועות האחרונים, לגלות מעט על היקף הפעילות שהצליחה לקרב מאות מבני הקהילה לכור מחצבתם. ה'שבתון' נערך במלון 4 כוכבים Kek Duna (הדנובה הכחולה), הממוקם באיזור פסטורלי על גדות הדנובה, 45 ק"מ מבודפשט, כאשר מדובר בפעילות רצופה שנמשכה מיום ה' ועד יום א', כשהשיא היה כמובן יום השבת. בפעילות נטלו חלק קרוב למאה מבני הקהילה, זוגות ובודדים, שנוטלים חלק פעיל במערך השיעורים וההרצאות והשבתון מהווה עבורם הזדמנות להחשיף מקרוב לעולם היהדות ולערוך היכרות מעמיקה יותר עם הרבדים העמוקים של חיי התורה והמצוות.

שורה של מרצים נודעים

את השבתון כיבדו בנוכחותם המרצים

■ מאת י. הרשקוביץ

ללא כל אמצעים, ללא שיעמוד לרשותו כל צוות, ממשיך הרב ר' דוד קלטי לחולל את המהפכה השקטה, שבה החל לפני כ-3 שנים.

הפעילות נעשית בצורה עקבית, יסודית, ללא כל פרסום והרחק מאור הזרקורים, אך ה'שבתון' שנערך במלון על שפת הדנובה ובה השתתפו קרוב למאה יהודים שזכו לשוב לכור מחצבתם, הצליחה להפנות צוהר לפעילות הייחודית שבס"ד מביאה פירות נאים.

כפי שנחשף בכתבה נרחבת שפירסמנו ב'המודיע' לפני כשנה, מתחוללת בבודפשט בירת הונגריה המהפכה רוחנית, מאחוריה עומד הרב ר' דוד קלטי.

מקרין על הקהילה

הרב קלטי, ששימש מרביץ תורה ור"מ נודע בהיכלי הישיבות בארץ, נחשף לבורות ולריחוק שאיפיינו את הקהילה היהודית בהונגריה והוא החליט כי במקום שאין אנשים עליו להיות איש.

מאז מתגורר הרב קלטי בבודפשט והוא עוסק בקירובם של בני הקהילה לחיי תורה. לומד עמם בחברותא בכל שעות היום, יוזם שיעורים, הרצאות וארועים, אך בעיקר מקרין על הקהילה מדמותו כאשר הוא חושף בפניהם

דו"ח שפירסמה קרן פרידריך אברט:

עליה חדה באחוז הימנים הקיצוניים במזרח גרמניה

חברת הרכבות האוסטרית בשרות גרמניה הנאצית

"אנחנו רואים יותר ויותר צעירים המצדדים בדעות אלו, בעיקר בשל תחושות הייאוש וחוסר ההזדמנויות הנפוצות בקרב אוכלוסייה זו", הסביר. הרקע לזהות ימנית קיצונית, לטענת דקר, נובע בין היתר גם מבטחון עצמי נמוך ומזהות אישית בלתי-מוגדרת.

ביחס לממצאים הסביר דקר, כי כספי הסיוע שהוזרמו למזרח גרמניה לאחר האיחוד בין שני חלקי המדינה ב-1990, לטובת שיקום התעשייה ובנייה מחדש של ערים ותשתיות רעועות, כבר לא נותנים את אותותיהם בשטח. "אפשר לראות את הצבע מתקלף מעל הפרויקטים הללו כבר עכשיו", הוא אומר.

לעומת רוב נתוני המחקר המדאיגים, ניתן למצוא תקווה בסיכום הדו"ח, המצביע על כך ש-95% מהאוכלוסייה שבועי רצון מהשלטון הדמוקרטי במדינה, ביחס לשיטות שלטון אחרות.

משמעותיים בסוגיה הזו – 20% הודו בשנאת זרים במערב גרמניה, לעומת 39% במזרח המדינה. ובאשר לאחוזי האנטישמיות במדינה: לפי מחברי הדו"ח, אחד מכל 11 גרמנים מוגדר כ'אנטישמי', כשאין הבדלים משמעותיים בין מזרח למערב גרמניה. השנאה ליהודים, מסתמן, נפוצה דווקא בקרב פנסיונירים.

נתון מעניין נוסף מצביע על כך, שבין הגילאים 14 ל-30 ישנו אחוז משמעותי מהאוכלוסייה שנוטה לתמוך בדיקטטורה רודנית. אחוז זה צונח בקרב הנשאלים מבני 60 ומעלה.

אוליבר דקר, אחד מעורכי המחקר, הסביר כי ההתדרדרות הכלכלית במזרח היא בין הגורמים העיקריים לממצאים המטרידים, נוסף על עזיבה מגמתית של אנשים משכילים מהאיזור.

■ מאת ברוך גורדון

האם גרמניה הופכת לקיצונית יותר? עד לפני שנתיים צידדו 10.5% מתושבי מזרח המדינה בעמדות ימניות קיצוניות, כשכיום מדובר על 15.8% מהאוכלוסייה. כך מעלים נתוני דו"ח שפירסמה השבוע קרן פרידריך אברט.

לעומת זאת, אחוז האנשים המחזיקים בעמדות פאשיסטיות בשטחי מערב גרמניה נותר פחות או יותר יציב בשנים האחרונות, הבדל של 0.3 אחוז בשנתיים האחרונות – 7.3% לעומת 7.6% נכון להיום.

מהדו"ח עולה, כי הסיבה לדעות הקיצוניות היא בעיקר שנאת זרים, כך טענו 25.1% מהנשאלים, שהסבירו זאת בדרך כלל בעוינות כלפי זרים שנפוצה בעיקר בקרב מחוסרי עבודה. ההבדלים בין מזרח למערב גרמניה היו